

30. november 2023
Side 1 af 3

Forligskredsen, budget 2024

Teknik og Miljø fremsender hermed det katalog, som udmønter sparekravene i budgettet for 2024, til forligskredsens orientering. Materialet indeholder ikke personfølsomme eller fortrolige oplysninger.

Teknik og Miljø har valgt at håndtere sparekravene for 2024 og 2025 i samme omgang, inklusive finansieringsbidraget for 2024 og 2025. Det sker for at undgå at belaste organisationen med årlige sparerunder.

Der skal derfor findes besparelser for 20 mio. kr. i 2025 på sektor 2.01, MTM skattefinansieret område.

Det fremlagte katalog indeholder besparelser på 28,6 mio. kr. i 2025. Det skyldes, at Teknik og Miljø har valgt at foretage en række interne omprioriteringer i sektoren, for delvist at kunne løse økonomiske ubalancer på primært byggesagsområdet, hvor indtægtsbudgettet er urealistisk højt, og på myndighedsområdet i Natur og Miljø, hvor den økonomiske ramme er mindre end det faktiske aktivitetsniveau.

Besparelserne er beskrevet pr. område i Teknik og Miljø. Enkelte forslag forudsætter efterfølgende byrådsgodkendelse, hvilket er oplyst i teksten. Det drejer sig bl.a. om ændringer af gebyrer og byrådsbeslutede serviceniveauer.

Teknik og Miljø har haft fokus på at finde besparelser ved konkrete opgavebortfald og servicereduktioner på såkaldte "kan"-opgaver, og så vidt muligt friholde myndighedsopgaverne. Det er ikke de samme, som at besparelserne ikke har negative konsekvenser. Disse er kort beskrevet i teksten, og kan eventuelt uddybes i en senere dialog med Teknisk Udvalg.

Besparelserne medfører stillingsnedlæggelser i størrelsesordenen 36-37 årsværk. Heri indgår afledte effekter på anslået 2 årsværk hos Entreprenørheden af bl.a. forslag om besparelser på trafikcampagner og færre naturprojekter.

Årsværkene er medregnet til 0,5 mio. kr. pr. stk. Teknik og Miljø vil, når overtalighedsproces og afskedigelser er gennemført, genberegne besparelserne, og anvende de ekstra midler, der måtte vise sig, til en mere komplet løsning af de ovennævnte problemer.

Teknik og Miljø
Direktion
Aarhus Kommune

Direktion
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Direkte telefon: 89 40 15 50

Sagsbehandler:
Michael Johansson

30. november 2023
Side 2 af 3

Udkast til sparekatalog har været fremlagt på Aarhus Intra fra den 20. november. Kataloget har herefter været drøftet i MED-systemet. Der er afgivet høringssvar fra Teknik og Miljø's HMU og en række af de lokale MED-udvalg. Disse er vedlagt.

Høringssvarene har givet anledning til supplering af konsekvensbeskrivelserne og justering af forslag vedr. personalegoder (kaffe- og frugtordning og massage i arbejdstiden) og forslag vedr. stabene i Teknik og Miljø.

Særligt vedr. Aarhus Ejendomme

Aarhus Ejendomme etableres pr. 1. januar 2024. Organisationen er således ikke på plads endnu, og der foregår diverse afklaringer i forhold til de budgetter, opgaver og medarbejdere, som overføres.

Aarhus Ejendomme er pålagt betydelige krav i perioden frem til 2027. Det drejer sig om den "trappe" på 25-50-75 og 100 mio. kr., der i budget 2023 blev lagt ind for perioden 2024-2027, samt de besparelser, der fulgte af budgettet for 2024 (14,4 mio. kr.). Hertil kommer fællesbidrag, prisfremskrivning af beløbene m.v.

Ejendomme skal således finde besparelser for 69 mio. kr. i 2025.

I forberedelsen af samlingen af ejendomsopgaverne har der vist sig en række uløste problemstillinger, som nu overdrages til Aarhus Ejendomme, og forventes løst herfra. Det drejer sig bl.a. om manglende finansiering af tilsynsopgaven i forhold til rengøring og grøn drift ved kommunale institutioner. Her er der akkumuleret en gæld på 11 mio. kr., som skal nedbringes over en årrække. Det drejer sig også om manglende udmøntning af tidligere besluttede besparelser vedr. "konsulentytelser", som ikke er håndteret fuldt ud i flere afdelinger.

Arbejdet med at finde effektiviseringer og besparelser går i gang ultimo 2023, men det kan vise sig vanskeligt at komme i mål i 2024 og 2025. Også fordi en række af de effektiviseringspotentialer, der er forelagt Byrådet i forbindelse med indstillingen om samlingen af ejendomsområdet, har en ret lang indfasning, og derfor først bidrager med effekter senere. Behovet for og omfang af besparelser vil som for andre områder også give behov for serviceharmoniseringer og -justeringer.

Som en yderligere komplikation skal nævnes, at taksterne for alle forsyningsarter (fjernvarme, vand, spildevand, renovation og el, for så vidt angår net- og systemdelen) stiger betydeligt i 2024. Dette vurderes at medføre ekstraudgifter for Aarhus Ejendomme i størrelsesordenen 30 mio. kr. i 2024. Merudgiften skønnes at være næsten den samme i de efterfølgende år.

Hertil kommer den ekstra finansiering af Indkøb og Udbud i Borgmesterens Afdeling, der ved regnskab 2022 blev skabt ved at øge finansieringsbidraget fra el fra 9 øre/kWh, til 12 øre/kWh, svarende til en merudgift for Aarhus Ejendomme på knap 2 mio. kr./år. Det må forventes, at ekstraudgifterne vedr. forsyning skal findes ved at omprioritere fra de tværgående genopretningsmidler.

30. november 2023
Side 3 af 3

Særligt vedr. besparelse i budget 2023

I budgettet for 2023 indgår en besparelse på 1,8 mio. kr. vedr. ni timers natslukning af hver anden gadelampe. Denne serviceforringelse kan undgås pga. lavere udgifter til energirenovering af vejbelysningen og mindre elforbrug end tidligere forventet.

Nicolaj Bang

/

Henrik Seiding

Sektor 2.01, MTM skattefinansieret**Område: Byrum****Økonomiske konsekvenser og personaleændringer 2024-2027 (2024-PL i 1.000 kr.):**

Tiltag	2024	2025	2026	2027
Stillingsnedlæggelser, 3,5 årsværk	875	1.750	1.750	1.750
Flytning af lønudgift til kollektiv trafik	1.000	1.000	1.000	1.000
Mobilitetsplanlægning og kampagner	800	800	800	800
Nedlægge cykelbarometre	100	100	100	100
Ændret drift af "hellesteder"	175	350	350	350
Ændret budget til cykelfjernelse	650	650	650	650
Reduceret vintertjeneste	0	2.000	2.000	2.000
Natsslukning i industrikvarterer	0	200	200	200
Sum	3.600	6.850	6.850	6.850

Beskrivelse af tiltaget, herunder ændring i værdi for borgerne

Der nedlægges stillinger i forhold til tilsyn på vejene (1), vejmyndighed (1) og Lys på Aarhus (1,5). Tilsynet kan i højere grad end før løftes af Entreprenørenheden. Besparelsen på vejdrift har baggrund i en mere hensigtsmæssig opgavedeling med Byliv. Lys på Aarhus er et innovationsprojekt, der understøtter interaktive, identitetsskabende og tryghedsskabende belysningsprojekter. Med besparelsen vil der ikke komme nye projekter, og budgettet til drift og vedligeholdelse af eksisterende værker halveres.

I dag finansieres planlægningen af kollektiv trafik delvist af Byrums almindelige budget. Fremover flyttes lønudgiften til sektor 2.13, Kollektiv Trafik.

Der gennemføres mindre besparelser i forhold til drift af mobilitetsplanlægning. I forhold til trafikcampagner indstilles den særskilte kommunale indsats. Det sker bl.a. med henvisning til en øget statslig indsats på området.

Cykelbarometrene nedlægges, da de i forvejen står overfor udskiftning. Det vurderes ikke, at barometrene øger andelen af trafik, som foregår på cykel.

Driften af "hellesteder" (opholdssted i byen, der er indrettet særligt til udsatte borgere) omlægges fra faste serviceintervaller til mere fleksibel drift. Der er løbende dialog med Sociale Forhold og Beskæftigelse om opgaven.

Grundbudgettet til fjernelse af cykler er 0,25 mio. kr./år. Det seneste år har det været ekstraordinært løftet med midler fra den almindelige vejdrift. Grundbudgettet øges til 0,5 mio. kr./år, mens de øvrige midler (0,65 mio. kr.) indgår som besparelse.

Vintertjenesten arbejder ud fra byrådsfastsatte servicemål, og en justering heraf skal derfor godkendes af Byrådet. Det vil være vigtigt at sikre gode forhold for cyklister. Ændringen vil principielt få konsekvenser for Entreprenørenheden, men der er typisk tale om overarbejde for den enkelte medarbejder, som deltager i opgaven, og dermed ikke om noget, som har egentlige personalemæssige konsekvenser.

Vejbelysningen arbejder ligeledes efter byrådsfastsatte servicemål. Natslukning i industriområder ses i flere andre kommuner, og vurderes at kunne gennemføres uden væsentlige negative konsekvenser.

Budget for området (udgifter): 231,4 mio. kr.

Besparelse i %: 3,0 %

Sektor 2.01, MTM skattefinansieret**Område: Byliv****Økonomiske konsekvenser og personaleændringer 2024-2027 (2024-PL i 1.000 kr.):**

Tiltag	2024	2025	2026	2027
Stillingsnedlæggelser, 7,3 årsværk	1.825	3.650	3.650	3.650
Driftsbesparelse, Ren By	300	300	300	300
Driftsbesparelse, mountainbikespor	50	50	50	50
Diverse driftsbesparelser	500	500	500	500
Omlægning af spejl bassin v. Navitas	0	250	250	250
Øgede indtægter fra events	0	500	500	500
Øgede indtægter fra råden over vej	0	2.000	2.000	2.000
Sum	2.675	7.250	7.250	7.250

Beskrivelse af tiltaget, herunder ændring i værdi for borgerne

Der nedlægges stillinger i forhold til Medborgerskab (3,3), Grønne Områder (2), Parkering (1), samt eventområdet (1). Medborgerskab er en "kan"-opgave, og indsatsen fokuseres på færre arrangementer og projekter, indenfor de rammer, Byrådet tidligere har fastlagt. I Grønne Områder undlades genbesættelse af en ledig stilling. I forhold til øvrige stillingsnedlæggelser reduceres serviceniveauet, og der kommer længere svartider ved borgerhenvendelser o.l.

Ren By begrænser indsatsen i forhold til at kampagner, udvikling af nye tiltag o.l.

I forhold til mountainbikespor i skovene reduceres vedligeholdelsesindsatsen.

Spejl bassinet ved Navitas koster 0,25 mio. kr. i årlig drift, og synes ikke at tiltrække særligt mange besøgende. I første omgang tømmes bassinet for vand, mens man overvejer andre anvendelsesmuligheder.

Indtægterne for events (stadepladser) øges med 0,5 mio. kr. Det forudsætter byrådsgodkendelse af ændrede takster.

Byrådet besluttede at genindføre stilladsafgiften i forbindelse med Budget 2024. Ud over stilladser bruges det offentlige vejareal også til opstilling af andre byggepladselementer, f.eks. skurvogne og affaldscontainere. Det vil ud fra et ligebehandlingsprincip være nødvendigt at ligestille alle de, der lægger beslag på offentlige vejarealer, via opkrævning af samme afgift som for opstilling af stilladser. Dette kræver også en byrådsgodkendelse.

Som en engangsbesparelse på 0,75 mio. kr. undlades anskaffelsen af en "borgerbus" til afvikling af møder rundt om i kommunen.

Budget for området (udgifter): 177 mio. kr.**Besparelse i %: 4,1 %**

Sektor 2.01, MTM skattefinansieret**Område: Natur og Miljø****Økonomiske konsekvenser og personaleændringer 2024-2027 (2024-PL i 1.000 kr.):**

Tiltag	2024	2025	2026	2027
Stillingsnedlæggelser, 2 årsværk	500	1.000	1.000	1.000
Flytning af lønudgift til skovrejsning	500	500	500	500
Mindre vandløbsrestaurering	300	300	300	300
Stoppe badevandsanalyser	100	100	100	100
Færre midler til naturprojekter	250	250	250	250
Sum	1.650	2.150	2.150	2.150

Beskrivelse af tiltaget, herunder ændring i værdi for borgerne

Der nedlægges stillinger i forhold til Jord (1) og Virksomheder (1). Det vurderes, at der begge steder er et effektiviseringspotentiale, men at der også kan komme lidt længere ventetider i forhold til tilsyn og sagsbehandling. Tilfredsheden blandt virksomheder o.a. kan derfor falde, fra det nuværende meget høje niveau.

Der går p.t. et årsværk til arbejdet med skovrejsning. Udgiften finansieres ikke af skovrejsningsmidlerne, men via områdets almindelige driftsbudget. Dette ændres, og der bliver dermed lidt færre kommunale midler til skovrejsning.

Der vil være færre midler til vandløbsrestaurering. Forvaltningen vil prioritere indsatsen, og bl.a. arbejde for nedklassificering af offentlige vandløb til private. Ellers kan der opstå en udfordring, når man skal dokumentere optimal vedligeholdelse af vandløb, f.eks. i forhold til tilbageholdelse af vand.

Badevandsanalyserne er grundlag for Blå Flag – ordningen og rådgivning ved vandsportsarrangementer. Der er dog andre jyske kommuner med udmærkede, østvendte badestrande, som ikke er tilmeldt Blå Flag.

Der vil være færre midler til nye naturprojekter i det åbne land. herunder særligt til nye stier og bedre adgangsforhold. Det Grønne Råd er med til at prioritere anvendelsen af midlerne. Det vil være relevant med en evaluering af rådets virkefelt og af de midler, de er med til at prioritere.

Budget for området (udgifter): 73,9 mio. kr.**Besparelse i %: 2,8 %**

Sektor 2.01, MTM skattefinansieret**Område: Plan og Byggeri****Økonomiske konsekvenser og personaleændringer 2024-2027 (2024-PL i 1.000 kr.):**

Tiltag	2024	2025	2026	2027
Stillingsnedlæggelser, 3 årsværk	750	1.500	1.500	1.500
Justering af gebyrer	0	500	500	500
Sum	750	2.000	2.000	2.000

Beskrivelse af tiltaget, herunder ændring i værdi for borgerne

Der medlægges stillinger i forhold til Helhedsplanlægning (1,5) og Byggeri og Planprocesser (1,5).

Helhedsplanlægningen blev opprioriteret ved budgetforliget for 2022, med en ambition om at der blev arbejdet med 10-12 samtidige planer, svarende til en årlig gennemførelse på cirka fire planer. Indsatsen målrettes fremadrettet mod udsatte boligområder og områder, hvor der er en direkte tilknytning til kommende planlægning. Der forventes gennemført ca. to planer årligt. Den praktiske gennemførelse af SAVE-projektet (registrering af ejendommens bevaringsværdi) revurderes, i forhold til i højere grad at basere arbejdet på digitale løsninger.

Justeringen i Byggeri og Planprocesser sker med henvisning til lavere opgavemængde.

Byggesagsgebyret genberegnes ud fra de faktiske omkostninger. Ændringen forudsætter byrådsgodkendelse.

Budget for området (udgifter): 114,0 mio. kr.

Besparelse i %: 1,8 %

Sektor 2.01, MTM skattefinansieret**Område: Bystrategi, Arealudvikling og almene boliger****Økonomiske konsekvenser og personaleændringer 2024-2027 (2024-PL i 1.000 kr.):**

Tiltag	2024	2025	2026	2027
Stillingsnedlæggelser, 3 årsværk	250	1.500	1.500	1.500
Reduktion af driftsbudget	250	250	250	250
Sum	500	1.750	1.750	1.750

Beskrivelse af tiltaget, herunder ændring i værdi for borgerne

Der nedlægges 1 stilling i Kommuneplan. Dette skal ses i lyset af omlægningen af klimaarbejdet. Området pålægges en generel rammebesparelse på 1 mio. kr. fra 2025, svarende til 2 stillinger. Det konkrete indhold af rammebesparelsen fastlægges i 2024.

Driftsbudgettet nedsættes med 0,25 mio. kr.

Budget for området (udgifter, ekskl. ikke decentraliseret budget): 23,5 mio. kr.

Besparelse i %: 7,4 %

Sektor 2.01, MTM skattefinansieret**Område: Stabe****Økonomiske konsekvenser og personaleændringer 2024-2027 (2024-PL i 1.000 kr.):**

Tiltag	2024	2025	2026	2027
Stillingsnedlæggelser, 12 årsværk	0	6.000	6.000	6.000
Sum	0	6.000	6.000	6.000

Beskrivelse af tiltaget, herunder ændring i værdi for borgerne

I foråret 2024 gennemføres en analyse af Teknik og Miljøs stabe (HR, Økonomi, Digitalisering, Kommunikation, Rådmandssekretariatet) samt stabslignende funktioner i områderne i Teknik og Miljø. Det sker både med henblik på intern optimering af stabene og i relation til de stabskonsulenter o.l., der er tilknyttet områderne. Analysens mål er at identificere besparelser på 6,0 mio. kr./år fra 2025, svarende til 12 årsværk.

Budget for området (udgifter, kun stabene): 79,0 mio. kr.

Besparelse i %: 7,5 % (hvis besparelsen kun findes på stabene).

Sektor 2.01, MTM skattefinansieret**Område: Tværgående****Økonomiske konsekvenser og personaleændringer 2024-2027 (2024-PL i 1.000 kr.):**

Tiltag	2024	2025	2026	2027
Justering af kaffeordning i Blixens	250	250	250	250
Reducere udlandsrejser m.v.	100	100	100	100
Mødeforplejning ved interne møder	100	100	100	100
Omlægning af frugtordninger	100	100	100	100
Direktørgruppens 12 temaer	2.000	2.000	2.000	2.000
Sum	2.550	2.550	2.550	2.550

Beskrivelse af tiltaget, herunder ændring i værdi for borgerne

Kaffeordningen i Blixens justeres, så der ved den nuværende leasingaftales udløb anskaffes nye kaffeautomater som tilbyder kaffe og varmt vand til te, men således at mælk fremover tilbydes i køleskab. Dette vil give besparelser i forhold til den daglige servicering af maskinerne.

Det præciseres, at udlandsrejser reduceres i omfang, og at studieture henvises til nærområderne, efter de allerede gældende retningslinjer.

Mødeforplejning til interne møder afskaffes, undtagen kaffe, te og vand. Det vil påvirke kantinernes økonomi.

Frugtordninger justeres, i Blixens og på andre lokationer, efter nærmere aftale med HovedMED-udvalget. Der vil blive lagt vægt på at tilbyde frugt fra nærområdet ligesom frugt fremadrettet alene leveres ved ugens start for herved at begrænse madspild. Hvis der findes besparelser udover det forventede, vil disse midler blive brugt til andre sundhedsfremmende tiltag i Teknik og Miljø.

Direktørgruppen har arbejdet med 12 temaer for administrative besparelser. Der er på den baggrund udmøntet 2,0 mio. kr. til Teknik og Miljø, svarende til 3,4 årsværk. For Teknik og Miljø drejer det sig om:

- Forenkling af planer og politikker, 0,75 mio. kr.
- Kommunikation, 0,16 mio. kr.
- Tilsyn og dokumentation, 0,143 mio. kr.
- MED-system, 0,08 mio. kr. (stigende til 0,32 mio. kr. i 2025 og frem)
- Lønforhandlinger, onboarding m.v.: 0,12 mio. kr. (stigende til 0,2 mio. kr. i 2027 og frem)
- ERP, AI, automatisering, RPA, ledelsesinfo: 0,4 mio. kr. (stigende til 0,8 mio. kr. i 2025 og frem)
- Indkøb, licenser m.v.: 0,21 mio. kr.
- Øvrigt: 0,135 mio. kr.

Besparelserne fordeles internt i Teknik og Miljø i forhold til størrelsen af områdernes budget.

Budget og besparelsesprocent ikke beregnet, da udgifterne p.t. afholdes af diverse driftsbudgetter.

